

په ماشومانو کې د سرپو د مسمومیت څخه څنګه مخنیوی وکړو

په بدن کې د سرپو خوندي کچه شتون نلري چې سرپ هر چا ته زیان رسولی شي، خو ماشومان، واره کوچنیان او امېندوراي بڼې د ځانګړي خطر سره مخ دي چې د سرپو په واسطه رسېدلی زیان ممکن هېڅکله له مینځه لاړ نشي. د ماشومانو په بدن کې ډیر مقدار سرپ یا د سرپو مسمومیت، کولی شي:

- د دوی دماغ، پښتورګو او عصبي سیستم ته زیان ورسوي
- وده او رشد ورو کړي
- زده کول سخت کړي
- اوریدنی او خبرو کولو ته زیان رسوي
- د چلندي ستونزو لامل کېږي

سرپ لرونکی رنگ

په ورمونت کې، ډیری د سرپ د مسمومیت قضیې د سرپ د هغو نه ښکار یدونکو دورو د تیرولو څخه رامینځته کېږي چې د میډه شوي او له دیواله جلا شوي رنگ څخه رامینځته شوي وي چې دورې په هغو ګوتو او شیانو پورې نښتې وي چې ماشومان یې په خوله کې اچوي چې د 1978 څخه مخکې جوړ شوي کورونه احتمال لري چې سرپ لرونکی رنگ ولري چې ماشومان ښایي په سرپ لرونکي رنگ سره رنگ شوي شیان لکه د کړکۍ تاچچه، د لوبو وسایل یا فرنیچر وڅوري، وژوي یا وژبېښي.

ماشومان کولی شي د بیارغوني پروژو په جریان کې د سرپو دوره تنفس کړي یا کله چې سرپ لرونکی رنگ په سمه توګه ریګمال، تراشل یا سوخول شوی نه وي.

په خاوره کې سرپ

د زرو کورونو تر څنګ خاوره کېدای شي د ودانۍ د باندیني حصې څخه د ژړیدلي رنگ له امله سرپ ولري چې سرکونو یا کوڅو ته نږدې خاوره ممکن د موټر له دود سره راوتلی سرپ ولري کله چې سرپ لرونکي پټرول کارول شوي وي چې په سرپو ککړه خاوره ستاسو کور ته د بوټانو سره راوړل کېدی شي.

د څښلو په اوبو کې سرپ

سرپ د څښاک اوبو ته ورګډېږي کله چې اوبه د سرپ یا د ګالوانایز شوو اوسپني پایپونو او پرزو، د سرپ لیم، او د پیتل یا د کروم د نصب کولو توکو، له لارې حرکت وکړي.

د سرپو نورې سرچینې

- محصولات او وارد شوي توکي لکه کلی، د لوبو سامان، زیورات، کورني درمل، او وارد شوي خواړه، خواړه، د سپنګار توکي او ځلا لرونکي لوبني
- ساتېریاتي او هنري آثار چې د موټر پرزي، داغ شوي ښیښي، د هنرمندانو د رنگولو زیورات، د لوښو ګلیزونه، د کب نیولو جال، مرمی او [د میپل د خوړولو پخواني وسایل](#) شامل دي
- لرغوني اوزار لکه فرنیچر، د ښیښي لوبني، لوبني، سرپین کریستال، ژبرېد مسو او جستو مخلوط، مفرغ قلعې او مسو تکیب، سیرامیک، وسایل او ذخیره شوي ودانیز توکي
- د مور او پلار یا پالونکي دندې چې سرپ پکې شامل وي لکه نقاشي، نل غځونه، د فلزاتو تولید، د ودانیو بیارغونه، ویجاړول یا تولیدول

د سرپو د مسمومیت د مخنیوي لپاره څه باید وشي

خپل ماشومان د سرپو له سرچینو څخه لرې وساتئ، که تاسو د 1978 څخه دمخه جوړ شوي کور کې په کرایه اوسېږئ، ستاسو د کور مالک باید رښتیا وکړي او له دیوال څخه جلا شوی رنگ ولټوي او له سرپو څخه په خوندي ډول یې باید ترمیم کړي چې تاسو کولی شئ د خپل کور په ښه حالت کې ساتلو، په خوندي ډول پاکولو، د صحي خوړو په خوړلو او د سرپو د نورو سرچینو په پام کې نیولو سره د سرپو د مسمومیت په مخنیوي کې مرسته وکړئ.

پاملرنه وکړئ

- رښتیا، له دیوال څخه جلا شوي، درز شوي یا ګډوډ شوي رنگ ته متوجه اوسئ
- د پاکېدونکې صافې سطحې د چمتو کولو لپاره د کرکيو مخې ته پنجرې ولګوئ
- د سرپ له پلوه خوندي کاري کړئ وکاروئ ټلکه په لاندې توګه ریکمالول او د رنگ تراشلې

پاک یې کړئ

- یوازې د هېپا[®] فلتر لرونکي جارو وکاروئ او آرامه جارو وکړئ
- سطحې لنډې پاکې کړئ او د کرکيو تېنګونونه او سطحې په یو یار مصرفه صافي سره پاکې کړئ
- بوټان په دروازه کې پرېږدئ ترڅو د سرپ لرونکي خاورې دننه راوړل کېدو څخه مخنیوی وشي
- د ماشومانو د لوبو وسایل ډیر ځلي مینځ ته ترڅو د سرپو نه ښکارېدونکي دورې ترې لرې شي

صحي خواړه وخورئ

- ماشومانو ته د میوو، سابعو او د لبنیاتو محصولات او همدارنګه د اوسپنې له پلوه بډایه خواړه ورکړئ
- سابعه او نور د خوړو بڼونه د سرپ څخه پاکه خاوره کې کښت کړئ
- د ماشومانو لاسونه ډیر ځلي وینځئ، په ځانګړې توګه د خوارو، ویده کېدو او د خوب وخت دمخه
- ماشومانو ته په میز یا د دوی په اوچتو څوکیو کې نهارې او خواړه ورکړئ

د سرپو نورو سرچینو ته پام وکړئ

- خپلې د څښاک اوبه د سرپو لپاره معاینه کړئ نور په healthvermont.gov/water/lead ویب پاڼه کې زده کړئ
- د پخلی، څښاک او د پوډري شیدو د جوړولو لپاره اوبه تر یخ کېدو پورې پرېږدئ چې و بهیري
- ماشومان د سرکونو او زرو کورونو ته نږدې په بر بندو خاورو کې له لوبو کولو څخه وساتئ
- ماشومانو ته اجازه مه ورکړئ چې له فلزي کلیانو سره لوبې وکړي
- خواړه په سر خلاصو قوطیو یا لوبښو کې مه ساتئ
- ماشومان له ځینو ساتنې یانو څخه لرې وساتئ، لکه د مرمیو یا رنگ شوو ښیښو جوړولو
- د هغو محصولاتو څخه خبر اوسئ چې د مصرف کوونکي د محصول د خونديتوب د کمیسیون (www.cpsc.gov) لخوا بېرته راګرځول شوي وي

د خپل ماشوم د سرپو معاینه وکړئ

په وینه کې د سرپو د کچې معاینه به تاسو ته خبر درکړي چې آیا ستاسو ماشوم د سرپو له خطر سره مخ دی کنه؟ ستاسو ماشوم باید په وینه کې د سرپو د کچې معاینه په 1 کلنۍ او 2 کلنۍ کې ترسره کړي

پوښتنې؟

د سالمو کورونو د سرپو له مسمومیت څخه د مخنیوي پروګرام ته په 802-863-7220 یا 800-439-8550 په ورمونټ کې وریا زنگ وهل کيږي شمیرو ته زنگ ووهئ یا د healthvermont.gov/lead ویب پاڼې څخه لیدنه وکړئ

There is **no** safe level of lead in the body. Lead can harm anyone, but babies, young children and pregnant women are at special risk. The harm done by lead may never go away. Too much lead in children's bodies, or lead poisoning, can:

- Hurt their brain, kidneys and nervous system
- Slow down growth and development
- Make it hard to learn
- Damage hearing and speech
- Cause behavior problems

Lead Paint

In Vermont, most lead poisoning comes from swallowing invisible lead dust that comes from peeling and chipping paint. The dust clings to fingers and objects that children put in their mouths. Houses built before 1978 likely have lead paint. Children may also eat, chew or suck on lead-painted objects like windowsills, toys or furniture.

Children can also breathe in lead dust during renovation projects or whenever lead paint is not properly sanded, scraped or burned.

Lead in Soil

Soil alongside older homes may contain lead from paint flaking off the outside of the building. Soil near roadways or driveways may also contain lead from car exhaust when leaded gasoline was used. Lead-contaminated soil can be brought into your home on shoes.

Lead in Drinking Water

Lead gets into drinking water as it moves through lead or galvanized iron pipes and fittings, lead solder, and brass or chrome fixtures.

Other Sources of Lead

- **Products and imported goods** such as keys, toys, jewelry, folk remedies and medicines, and imported food, candy, cosmetics and glazed pottery
- **Hobbies and crafts** involving car parts, stained glass, artists paints jewelry, pottery glazes, fishing sinkers, bullets and [old maple sugaring equipment](#)
- **Antiques and vintage goods** such as furniture, glassware, dishes, leaded crystal, brass, pewter, ceramics, tools and salvaged building materials
- **Parent's or caregiver's jobs** that involve lead such as painting, plumbing, metal production, building renovation, demolition, or manufacturing

What to do to prevent lead poisoning

Keep your children away from sources of lead. If you are a tenant in a house built before 1978, your landlord must look for chipping and peeling paint and fix it in a lead-safe way. You can also help prevent lead poisoning by maintaining your house in good condition, cleaning in a lead-safe way, eating healthy foods, and watching out for other sources of lead.

Maintain

- Check for chipping, peeling, cracked or disturbed paint.
- Install window well inserts to provide a smooth cleaning surface.
- Use lead-safe work practices – such as wet sanding and wet scraping.

Clean

- Use only a vacuum with a HEPA filter, and vacuum slowly.
- Wet mop floors and use wet disposable towels on windowsills and surfaces.
- Leave shoes at the door to avoid tracking in soil that contains lead.
- Wash children's toys often to remove invisible lead dust.

Eat healthy

- Serve children fruits, vegetables and dairy products, as well as iron-rich foods.
- Plant vegetable and other food gardens in lead-free soil.
- Wash children's hands often, especially before meals, naps and bedtime.
- Serve snacks and meals to children at the table or in their highchairs.

Watch out for other sources of lead

- Have your drinking water tested for lead. Learn more at healthvermont.gov/water/lead
- Run water until cold for cooking, drinking and making formula.
- Keep children from playing in bare soil near roadways and older houses.
- Do not let children play with metal keys.
- Do not store food in open cans or pottery.
- Keep children away from certain hobbies, like making bullets or stained glass.
- Be aware of products that have been recalled by the Consumer Product Safety Commission (www.cpsc.gov).

Test your child for lead

A blood lead test will let you know if your child has been exposed to lead. Your child should have a blood lead test at age 1 and again at age 2.

Questions?

Call the Healthy Homes Lead Poisoning Prevention Program at 802-863-7220 or 800-439-8550 (toll-free in Vermont) or visit healthvermont.gov/lead.